

Slutredovisning –
Samverkan för ett
standardiserat insatsförlopp
vid demenssjukdom

Ekerö kommun

Slutredovisning – Samverkan för ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom

Dnr SN20/86

1 Bakgrund

Ekerö kommun är en växande kommun ca en mil från Stockholms stad. Kommunen består av ett antal öar i Mälaren och i kommunen bor ca 28 700 invånare. Enligt Ekerö kommuns befolkningsprognos för åren 2020 - 2030 kommer Ekerös befolkning att växa från ca 29 000 invånare 2021 till ca 34 100 invånare 2030. Åldersgruppen invånare 65+ väntas öka med närmare 1 000 personer fram till 2030, varav ca 800 personer inom gruppen 80+. Den senare gruppen väntas öka med 375 personer fram till år 2024.

2 Organisation

I Ekerö kommun ansvarar socialnämnden för att fullgöra kommunens uppgifter bland annat vad gäller äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning. Socialnämnden ansvarar för stöd och omsorg till äldre och personer med funktionsnedsättning samt stöd till deras anhöriga enligt främst socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) samt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (1993:387) (LSS).

Sedan den 1 maj 2020 har socialnämnden övergått från beställar- till förvaltningsorganisation. Samtidigt övergick det politiska ansvaret för utförarverksamheten i egen regi från kommunstyrelsen till socialnämnden.

3 Valda förbättringsområden

3.1 Sammanfattning

Ekerö kommun har tillsammans med andra samverkansaktörer arbetat utifrån en samverkansmodell/lokalt program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga som från början togs fram 2011 och som vid två olika tillfällen reviderats¹. Syftet med programmet är att det ska underlätta arbetet för berörda verksamheter, utgöra en grund för samarbete och samplanering samt vara en överenskommelse om hur vård, omsorg och stöd ska ges i Ekerö. Fokus är samarbetet mellan kommunens och Region Stockholms verksamheter för att understödja en sammanhållen vård och omsorg.

¹ Ekerö kommun, Lokalt program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga, 2020.

Då syftet med detta projekt är att hitta fungerande samverkansmodeller mellan kommuner och regioner, så att Socialstyrelsens modell för ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom ska kunna införas², har Ekerö kommuns samverkansmodell/lokala program utgjort grunden i Ekerös arbete inom ramen för detta projekt.

Mot bakgrund av syftet med detta projekt har en arbetsgrupp från socialförvaltningen i Ekerö kommun utrett hur Ekerös samverkansmodell/lokala program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga kan utvecklas.

3.2 Identifierade utvecklingsområden/förbättringsområden

Under den första delen av arbetet med detta projekt identifierade Ekerö kommun följande utvecklingsområden/ förbättringsområden gällande samverkan kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom och deras anhöriga:

- Stöd i tidigt skede.
- Individnära arbetssätt.
- Anhörigstöd och anhöriggrupper.
- Mötesplatser/träffpunkter.
- Kunskap till anhöriga.
- Kunskap till personal.
- Nav som ger stöd till övriga verksamheter.
- Samlad information till den enskilde och anhöriga.

Utifrån de utvecklingsområden/förbättringsområden som identifierats upprättades sedan en lokal projektbeställning för att ringa in fokusområden för projektet. För att möta de utvecklingsområden/förbättringsområden som identifierats har en arbetsgrupp under projektets gång arbetat med att utreda möjligheterna att utveckla Ekdungen³ till ett nav för arbetet med demensfrågor i kommunen. Detta för att bl.a. möjliggöra utveckling av formerna för stöd i ett tidigt skede, ytterligare samla kompetens, möjliggöra utbildningsinsatser, organisera anhörigstöd/anhöriggrupper samt stöd till medarbetare. Ekerö kommuns utredning är bilagd till denna slutredovisning (*se bilaga "Utredning – Samverkan för ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom"*).

² Projektplan – Samverkan för ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom, Svenskt Demenscentrum, s. 2.

³ Inom Ekdungen bedrivs idag biståndsbedömd dagverksamhet för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom.

I utredningen föreslås att en öppen verksamhet med fokus på tidigt stöd till personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom och deras anhöriga bör upprättas i Ekerö kommun.

3.3 Samverkansprocessen mellan kommun och region samt andra samverkanskontakter

Ekerö kommuns medverkan i detta projekt har förankrats hos socialnämnden som bland annat ansvarar för stöd och omsorg till äldre och personer med funktionsnedsättning. Socialnämnden har under projekttiden löpande hållits informerad om arbetet i projektet.

Ekerö kommun har under projektet gång haft dialog med både kommunala och regionala aktörer för att utreda hur Ekerös samverkansmodell/lokala program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga kan utvecklas. Exempel på kommunala och regionala aktörer som arbetsgruppen varit i kontakt med är bland annat personal inom hemtjänsten (egen regi samt privata utförare), personal inom särskilt boende för äldre (egen regi samt privata utförare), husläkarmottagningar, öppenvårdsrehabiliteringen samt ansvarig läkarorganisation på särskilt boende för äldre.

Mot bakgrund av att samverkan mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten utgör grunden i Socialstyrelsens modell för standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom, har en viktig del i arbetet i projektet varit att utreda hur förslaget till en öppen verksamhet skulle kunna bidra till en ökad samverkan, utöver den samverkan som redan sker idag utifrån Ekerö kommuns lokala program. Ekerö kommun har under projektet haft möte med representanter från husläkarmottagningarna för att diskutera hur samverkan skulle kunna utformas i en öppen verksamhet. Representanterna från husläkarmottagningarna har ställt sig positiva till möjligheten att kunna samverka genom en öppen verksamhet.

Då Ekerö kommun inom ramen för detta projekt endast utrett möjligheterna att införa en öppen verksamhet, bör vidare dialog föras mellan kommunen och Regionen kring former för samverkan vid ett eventuellt införande av den öppna verksamheten.

Vidare har Ekerö kommun haft möte med representanter från Upplands Bro kommun, då Upplands Bro har en förebyggande enhet som aktivt arbetar med förebyggande arbete kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom och deras anhöriga. Därtill har Ekerö kommun under projektet även haft dialog med FOU nu.

3.4 Framgångsfaktorer och svårigheter

En framgångsfaktor i Ekerö kommuns arbete med att utreda möjligheterna att utveckla Ekdungen till ett nav för arbetet med demensfrågor i kommunen, har varit att Ekerö har en befintlig samverkansmodell/lokalt program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga. Därtill har Ekerö kommun "Anhöriglänken" vilket är ytterligare en samverkansmodell mellan kommunala och

regionala verksamheter för att bättre stödja anhöriga och underlätta för anhöriga att få kontakt med rätt instans.

Genom de befintliga samverkansmodellerna har det i projektet varit smidigt att få kontakt med rätt personer för dialog kring bl.a. utvecklingsområden och förslaget till införande av en öppen verksamhet.

En svårighet i arbetet inom detta projekt har varit covid-19-pandemin som starkt påverkat kommunen och Regionens verksamheter. På grund av det ansträngda läget under stora delar av 2020 har arbetet i vissa delar behövt prioriteras om. Pandemin har även medfört att alla möten i projektet gått från att ha varit fysiska möten till digitala möten när smittspridningen tog fart igen under hösten 2020.

Pandemin har till viss del begränsat oss i våra visioner då vi planerar för en öppen fysisk verksamhet, vilket i dagsläget hindras av rådande läge. Samtidigt har andra möjliga sätt att mötas på uppmärksammats, som till exempel möten med hjälp av digitala verktyg.

4 Vad har deltagandet i det här projektet inneburit för er?

För Ekerö kommun har deltagandet i detta projekt inneburit en värdefull möjlighet till att kartlägga och utreda utvecklingsområden gällande samverkan mellan kommunen och Region Stockholm kring personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom och deras anhöriga.

Utifrån vår kartläggning som genomfördes i början av projektet har det varit värdefullt att se att både kommunala och regionala aktörer inom Ekerö kommun ser behov av i stort sett samma prioriterade satsningsområden.

Mot bakgrund av att socialnämnden fick en ny förvaltningsorganisation under 2020 har projektet även fungerat sammansvetsande då arbetsgruppen bestått av personal både från tidigare socialkontoret (myndighet) och tidigare produktion omsorg (utförarverksamheten i egen regi).

5 Råd till andra kommuner som håller på, eller står inför arbetet med att införa ett standardiserat insatsförlopp

Som anges ovan har en framgångsfaktor i Ekerö kommun arbete varit att vi sedan tidigare har väldokumenterade samverkansmodeller med tydlig ansvarsfördelning. Ett av Ekerö kommuns råd till andra kommuner är därför att dokumentera den samverkansmodell som arbetas fram så att alla berörda parter kan underteckna den. Ett annat råd är att förankra arbetet hos den politiska nämnd som är ytterst ansvarig.